

zaměstnavatele poskytnout zaměstnanci přiměřené peněžité vyrovnání, nejméně ve výši jedné poloviny průměrného měsíčního výdělku za každý měsíc, v němž dodržuje zákaz konkurence.

Může tedy být s jednatelem sjednána platná konkurenční doložka i bez protiplnění? Proti sobě stojí dva závěry. První říká - ano, občanský zákoník protiplnění nepožaduje. Druhý říká - pozor, není to tak jednoduché, judikatura již dříve dospěla k názoru, že protiplnění potřeba je. Bylo tomu ještě v době, než byla konkurenční doložka upravena v zákoníku práce. Nejvyšší soud vyslovil tezi, že povinnost v podobě zdržení se výkonu konkurenční činnosti, je podmíněna plněním druhé strany - určitou formou kompenzace (NS 21 Cdo 1276/2001), která povinnému přináší hospodářský prospěch přímo v době dodržování zákazu (NS 21 Cdo 249/2005). Domnívám se, že i když je nyní legislativně situace odlišná (základní limity vymezuje občanský zákoník), judikatura od těchto svých závěrů neustoupí.

Zde jsou mé argumenty.

Byť se výše uvedená judikatura vztahuje k oblasti pracovního práva, její závěry byly již dříve přeneseny i do obchodní oblasti (např. v rozhodnutí NS 23 Cdo 4192/2008 čteme, že konkurenční doložka musí být sjednána tak, aby byla spravedlivě přiměřená a vzájemně vyvážená pro obě strany). I pro obchodní vztahy byla absence ujednání o kompenzaci za dodržení zákazu konkurence indikátorem nevyváženosti a nepřiměřenosti konkurenční doložky, byť ne vždy byla tato absence důvodem pro vyslovení neplatnosti (srov. NS 23 Cdo 3001/2013).

Občanský zákoník sice nepožaduje protiplnění výslovně, ale zároveň obecně zakazuje nepřiměřené konkurenční doložky (§ 2975 odst. 3 ObčZ). Konkurenční doložku uzavřenou podle občanského zákoníku je vždy třeba zkoumat jako celek, aby ve výsledku nedošlo k nepřiměřenému ztížení povinného v jeho právu získávat prostředky na živobytí vlastní prací. Nepřiměřenost může být indikována právě nevyvážeností vzájemných práv a povinností, tedy absencí ujednání o kompenzaci. Lze tedy doporučit, aby kompenzace byla spíše ujednána, přičemž lze využít např. dohody o uzavření budoucí kompenzační smlouvy (srov. NS 29 Cdo 1053/2007).

Závěr

Konkurenční doložku uzavřenou podle občanského zákoníku je vždy třeba zkoumat jako celek, aby ve výsledku nedošlo k nepřiměřenému ztížení povinného v jeho právu získávat prostředky na živobytí vlastní prací. Otázku možné nepřiměřenosti sice nelze opřít toliko o chybějící ujednání kompenzace, ale tato skutečnost může indikovat nevyváženost vzájemných práv a povinností. Následkem je vznik práva dovolat se zásahu soudu v souladu s § 2975 odst. 3 ObčZ. Proto lze sjednání přiměřeného protiplnění (kompenzace) jen doporučit.

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D.,
Of Counsel

[PRK Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 430 111

Fax: +420 224 235 450

e-mail: prague@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)